

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "הסדר יוסף ורחל" [בהשתתפות כולל "יוני המעלה"]
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ' מר חשון התשע"ז

בת שלום

לד' לעומר אבות ד'

שבת יט' סיון ה-תשפ"ה
פרשה: אמר
הפטרה: והכהנים הלויים

הדלקת נרות - 19:08
צאת השבת - 20:01
ר"ת: 20:54

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:13

אמ	אחרי-קדשים
עמוד השחר: 4:20	4:27
זמן טלית: 4:27	4:34
זריחה: 5:44	5:49
צאת: 12:40	12:40
מנחה גדולה: 13:14	13:14
שקיעה: 19:36	19:30

הסדר יוסף ורחל

"מידה כנגד מידה"

מדוע עושים נס רק למי שאינו סומך על הנס? שכן כאשר אדם הולך למסור את נפשו על קדושת ה', הוא נוהג שלא כמנהג העולם, ולכן גם הקב"ה מתנהג עמו באותה מידה ואינו נוהג עמו לפי דרכו וטבעו של העולם, עושה לו נס שהוא למעלה מן הטבע.

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"נ חמי' ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"צבעים וגוונים"

שני שמנים מוזכרים בפרשת אמור: שמן המשחה ושמן לנרות המנורה. האחד הוא על הכהן והוא נור אלוקים והשני להעלות נר תמיד וכמאמר חז"ל "האירו לפני".

והאחד תלוי בשני, מי שהוא מושח בשמן המשחה הוא המסוגל להדליק השמן במנורה ולהאיר לעולם. דוגמא לכך אפשר למצוא דוקא בימים אלו. חז"ל אמרו: "הרוצה להחכים - ידרים". כלומר, צד "דרום" מוכן לחכמה, ולכן המנורה בדרום והיא כנגד התורה המאירה לעולם. האישיות המרכזית בימי ספירת העומר הוא כידוע רבי עקיבא, שורש תורה שבעל פה. ובל"ג בעומר חל יום פטירת תלמידו המובהק רבי שמעון בר יוחאי. ונהגו להדליק מדורה ביום זה, גם משום שנשמתו האירה את כל העולם בנגלה ובנסתר וגם משום שבאותה תקופה התחולל מרד בר כוכבא והיו מדליקים משואות.

הגמרא ובעקבותיה הרמב"ם מלמדים אותנו שר' עקיבא היה נושא כליו של בר כוכבא במרד הגדול וקרא עליו את המקרא "דרך כוכב מיעקב" כי ראה בו מלך המשיח, אלא שבעוונות לא היה "משיח בשמן" ונהרג. מהו, אם כן שורש מעשיו ותמצית מדותיו שהמליץ לנו תלמידו רבי שמעון בר יוחאי לשנות וללמוד?

נראה לומר, שהשורש הוא האור והשפעתו. במסכת קידושין מובא: "עוד אמר לו ר' טרפון: עקיבא, עלך אומרים: 'ותעלמה יצא אור' - דברים המוסתרים מבני אדם הוציאם ר' עקיבא לאורה".

ואפשר אולי להסביר הדברים באופן כזה: יתרון האור מן החושך הוא ביתרון היום מן הלילה והוא ידוע, דהיינו, כשיש אור אפשר לראות. וכשיש חושך, אי אפשר. אך הרי כלילה יש ירח ואפשר לראות? אלא שאור היום הבא מן השמש מאפשר להבחין בצבעים ובגוונים שבטבע, לעומת זאת אור הלבנה הופך הכל ל"שחור לבן", אי אפשר להבחין בין הצבעים. אם כך, משמעות היתרון היא גדולה ואינה רק שיה אור וזה העדר אור, שזה הברדל במקור. הברדל הוא בתוצאה, ביכולת הגילוי וההשיפה, כלומר "מקבלים". וזה נובע מההבדל בין "התכונות" השונות שבין אור היום ואור הלילה. וזו היתה תכונתו ומידתו של ר' עקיבא. הוא הפך את הלילה ליום ואת החושך לאור. את הדברים העלומים הוציא לאור ובכך חשף את רב גויותם ועושרם.

ומכאן זה היה יכול לשחוק כשראה שועל יוצא מבית קודש הקודשים שהוקנים ראו בזה חושך גדול, גלות נוראה והוא ראה הכל באור בהיר. כי אצלו אור הלבנה הפך לאור החמה ולאור שבעת ימי בראשית. ואף שנסיונו למשוך את המשיח בשמן המשחה נכשל אך הוא עצמו זכה להיות מנורה שהאירה לפני ישראל. ואתה משואה שהאירה בימיו ושאו מדליקים בהילולא דתלמידו רבי שמעון בר יוחאי תאיר בשבעה צבעי וגוונים ברית עולם - לאור שבעת הימים.

"משפט צרור המרגליות" ג'

ספר יוסף ורחל

"ניחא", הצטחק הסולטן "כרצונך".
המטיל הועמד על כף המאזניים, ועל פניו של מנשה עלה חיוך.
"אדוני רואה?" העיר "המאזניים מלמדות כי מטיל הזהב שוקל אסף ומאתים גרם, ועוד חצי גרם".
"ומה בכך?" השיב הסולטן בבת שחוק, "המאזניים שלי נתברכו בנדיבות לב".
"נדיבי לב לקונה בהן" נענה מנשה, "ואכזרים למוכר בהן כי ביום אחד עלול הוא לצאת נקי מנכסיו".
"אמת דיברת" הסכים הסולטן, "אין תוחלת בחיי רמיה".
את התכשיטים הכין מנשה במועד ולמותר לציין כי הוא הגיש לסולטן חשבון מדויק ומפורט, בכמה זהב השתמש וכמה נותר בידו.
אולם הסולטן ביקש להעמיד את מנשה במבחן נוסף.
חודש ימים לאחר אותו מעשה הופיע בחנותו של מנשה איש בלתי מוכר, לבוש בגדים פשוטים, פניו מכוסות עד מחציתן ברעלה, ובידיו צרור מרגליות בשווי עצום ורב. "מה רצונך?" הרים אליו מנשה את עיניו, מעל שולחנו.
"למכור את צרור המרגליות הזה" נענה הזר, שלא היה אלא הסולטן והתיר את קישורי הצרור.
מנשה התבונן במרגליות, ולחילופין בפניו המכוסות של המוכר, ולפתע הדף את צרור המרגליות ונענע בראשו לשלילה.
"אינני מוכן לעשות עמך שום עסק בנוגע לצרור מרגליות זה" אמר בחדות.
"וכי למה?" לא הבין האיש.
"אינני מכיר אותך ואינני יודע מהיכן השגת את המרגליות הללו, שכל אחת מהן שווה עצום ביותר", פתח מנשה, "ואם באמת אדם עשיר הנך, והמרגליות הללו שייכות לך הרי שאינך אלא פתני, כי גם אם נושים רבים לך, מדוע לך למכור את כל המרגליות הללו כאחת? והלא מרגלית אחת מהן תספיק לך כדי לפרוע את כל חובותיך".
"עשיר אני" חינן הסולטן את קולו, "אנא, קנה ממני את המרגליות, כי זקוק אני לכסף".
"לא אקנה ממך אלא רק מרגלית אחת או שתים" נענה מנשה, "וגם זאת רק בפני אחמד השופט הראשי של העיר. אפשר שהוא יכירך ויאשר את המכירה".

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמון

הודעות מרכז "Shor for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול

בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנוים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

חובות ופסח

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להר"ג דוד יוסף שליט"א

מלאכה הנמשכת מע"ש ומשמיעה קול בשבת

בד. אף למנהג האשכנזים המחמירים שלא להתחיל במלאכה בערב שבת סמוך לכניסת השבת כשהיא נמשכת מאלה בשבת, כל שהמלאכה הנעשית בשבת משמיעה קול, אם היה הכלי העושה מלאכה המשמיעה קול מחוץ לתחום מקום שגרים שם יהודים, ואין היהודי גר באותו מקום שנמצא שם הכלי, יש להקל.

מכשיר פקס ומזכירה אלקטרונית הפועלים בשבת

בה. מן האמור לעיל (סעיף כב) יש ללמוד, שמי שעוסק במסחרו עם הגוים, רשאי להשאיר מערב שבת את מכשיר הפקס כשהוא פועל, וכן רשאי להשאיר מערב שבת את המשיבון לקבלת הודעות (מזכירה אלקטרונית), ואין צריך לנתקם קודם השבת. ואף האשכנזים הנוהגים להחמיר שלא להפעיל מערב שבת כלים המשמיעים קול בשבת, יכולים להקל בזה. והמחמיר בזה תבוא עליו הברכה.

הכנת שעון מע"ש המשמיע קול בשבת

בו. מותר להכין מערב שבת שעון התלוי על הקיר, אף על פי שבכל שעה או חצי שעה משמיע השעון קול כדי להודיע את השעה, ואף למנהג האשכנזים יש להקל בזה, מפני שהדבר ידוע שדרך העולם להכין השעון קודם השבת. וכן מותר להכין שעון מעורר מערב שבת על מנת שיצלצל בשבת להעירו משנתו.

ואם עמד השעון מפעולתו קודם השבת, אסור להפעילו בשבת אפילו אם הוא שעון מיכני שאינו עובד על ידי חשמל. ועיין עוד להלן (סימן שלח) עוד פרטי דינים בענין פעולת השעון בשבת.

את ה', ושומעין בת קול כלשון "וידבר ה' אל משה לאמר". ואשרי העומדים במקום ההוא בשעה ההיא. "וספרתם לכם ממזרת השבת" פירש האור החיים הקדוש זצ"ל: "וספרתם לכם" – לטובתכם ולצרככם, כי בני ישראל היו משוקעים במ"ט שערי טומאה בצאתם ממצרים, ובאמצעות ספירת העומר התעלו דרגה אחר דרגה, נטהרו והזדככו, ותהליך זה שב וחוזר על עצמו מידי שנה בשנה.

וזהו שנאמר "וספרתם", מלשון "ספיר ויהלום", אבנים יקרות מאירות וזהירות. לוחות הברית היו מאבן ספירנון יקרה. אף נשמות ישראל הן בבחינת הלוהות הקדושות, והעבירות מעבירות אותן. לפיכך אמרה התורה: "וספרתם לכם", החזירו לעצמכם, לנפשיכם, את ברק אבן הספיר שלה. תלטשו אותה על ידי ספירת העומר.

"יהיה לכם שבטן" פירש רבינו הרמב"ן ז"ל על פי דברי המדרש, שהרי ידוע איסור המלאכה בשבת ובחג, ל"ט אבות מלאכות ותולדותיהן. אבל, יכול האדם לומר לעצמו: טוב ויפה, אזהר מחילול שבת – אבל מה ימנע ממני להקדיש יום זה לשנות את מיקום ריהוט הדירה, למשל, איזה איסור יש בזה, או בדומה לכך? לפיכך הורתה התורה: "יהיה לכם שבטן", שבו איש תחתיו, הקדישו יום זה למנוחה וללימוד תורה.

"אלה מועדי ה'", מקראי קודש" מה פשר הביטוי "מקרא קודש"? הביטוי, אותו אנו, אומרים בקידוש ליל השבת: "תחילה למקראי קודש", רבינו הרמב"ן ז"ל מפרשו מלשון התכנסות, ואף כאן הכוונה היא, שאנו מצווים להתכנס בו בשבתות ובמועדים לבתי הכנסת כדי לקדש את הימים בהלל והודיה בציבור, ולהתכנס לסעודה יחד עם כל בני המשפחה, להתענג על מאכלי היום ולשורר לבוראנו על חסדיו עמנו.

אני ה' מקדשו

"מקדשו" – בלשון הווה. פירש הרב שפתי כהן זצ"ל: "שאין קדושתו של יום זה, בקדושתו של יום אחר. כי כל יום יש לו קדושה בפני עצמו. קדושתו של יום ראשון אינה כמו יום שני, ושל יום חול אינה כשבת, וכן הימים הטובים כל אחד יש לו קדושה בפני עצמו. לכל אמר "מקדשו" בלשון הווה, שתמיד מקדשו מחדש בקדושתו של אותו יום".

לפיכך יש לו לאדם להתחזק בכל יום בעבודת ה' מחדש, לפי שאין קדושת היום כקדושת יום אתמול, והשעה הזו עדיין לא היתה בעבר ולא תהיה לעולם לעתיד.

"ושמרתם מצוותי ועשיתם אותם"

פירש האלשיך הקדוש ז"ל: חז"ל אמרו כי מצוה גוררת מצוה. וזהו הבטחת הכתוב: "ושמרתם מצוותי" – כי אז "ועשיתם אותם", תקיימו עוד ועוד מצוות, וזהו המשך הפסוק: "ולא תחללו את שם קדשי, ונקדשתי בתוך בני ישראל". מי שנוהר מלחלל את שם ה', דהיינו שהתנהגותו היא מופתית, מובטח לו שיקדש שם שמים בהנהגתו, כי מצוה גוררת מצוה.

"אני ה' המוציא אתכם מארץ מצרים, אני ה' "

פירש רבינו הספורנו ז"ל: דעו לכם, ש"אני ה'", לא חל בי חלילה כל שינוי, וכשם שעשיתי לכם נסים בארץ מצרים, ושיניתי את הטבע עבורכם, וחוללתי את עשרת המכות, כך מוכן אני לפעול נסים ונפלאות כאן ועכשיו.

אלא שעוונותיכם היו מבדילים בין ה' לביניכם. שובו בתשובה והתקרבו אלי, התקדשו – ותזכו לאותות ומופתים כימי צאתכם ממצרים.

"אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם"

כתב רבינו בחיי זצ"ל: מכאן שקידוש המועדות מסור לבית דין... וכיצד מעברין השנה? היו מביאין ספר תורה לפניהם, והיו עושין גורן עגולה ויושבים, הגדול לפי גודלו והקטן לפי קטנו, ונותנין פניהם למטה לארץ, ועומדין ופורשים כפיהם למעלה לאביהם שבשמים. וראש הישיבה מזכיר

חובות ופסח

נשמת צריק

במה מחסירי רבי מנחם-מענדל מקוצק פגשו פעם יהודי תושב העיר טומשוב, עיר הולדתו של הצדיק, וזה סיפר להם כי למד ב"חרר" עם הרבי. החלו החסידים לחקרו על התנהגותו של הקוצקאי בהיותו ילד, אבל האיש לא נזכר בשום דבר מיוחד, ושען כי הילד התנהג ככל הילדים. לבסוף נזכר: "פעם אחת, בל"ג בעומר, הוציא אותנו המלמד אל ההרים שמחוץ לעיר. בילינו שם את היום, בשרים ובסיפורים, כנהוג. בשקמנו לשוב לעיר, התברר שהילד מנחם-מענדל איננו. התפזרנו לחפשו ומצאנוהו שוכב בפישוט ידיו ורגליו על החר ושפתיו ממלמלות:

"ליבי ובשרי ירננו אל א-ל חי".